

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 13ης Ιανουαρίου 2021 *

«Υπαλληλική υπόθεση – Πρόσληψη – Προκήρυξη διαγωνισμού – Γενικός διαγωνισμός
EUIPO/AD/01/17 – Απόφαση περί μη εγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος στον εφεδρικό
πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού – Σύσταση της εξεταστικής επιτροπής – Σταθερότητα –
Ευθύνη»

Στην υπόθεση T-548/18,

Lars Helbert, κάτοικος Alicante (Ισπανία), εκπροσωπούμενος από τον H. Tettenborn, δικηγόρο,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), εκπροσωπούμενου από την
A. Lukošūūtė και τον K. Tóth, επικουρούμενους από τον B. Wägenbauer, δικηγόρο,

καθού,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 270 ΣΛΕΕ με την οποία ζητείται, αφενός, η ακύρωση, πρώτον, της απόφασης της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού EUIPO/AD/01/17 – Διοικητικοί υπάλληλοι (AD 6) στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας, της 1ης Δεκεμβρίου 2017, περί μη εγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος-ενάγοντος στον εφεδρικό πίνακα που καταρτίστηκε για την πρόσληψη διοικητικών υπαλλήλων από το EUIPO και, δεύτερον, της απόφασης της ίδιας εξεταστικής επιτροπής, της 7ης Μαρτίου 2018, περί απόρριψης του αιτήματος επανεξέτασης του προσφεύγοντος-ενάγοντος, υπό την τελική της μορφή, κατόπιν της απόφασης του EUIPO της 8ης Ιουνίου 2018 περί απόρριψης της διοικητικής ένστασής του, και, αφετέρου, η αποκατάσταση της ζημίας την οποία ο προσφεύγων-ενάγων ισχυρίζεται ότι υπέστη εξ αυτού του γεγονότος,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους S. Gervasoni, πρόεδρο, P. Nihoul (εισηγητή) και J. Martín y Pérez de Nanclares, δικαστές,

γραμματέας: P. Cullen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 2ας Ιουλίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

I. Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 12 Ιανουαρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (EPSO) δημοσίευσε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* την προκήρυξη του γενικού διαγωνισμού EUIPO/AD/01/17 – Διοικητικοί υπάλληλοι (AD 6) στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ 2017, C 9 A, σ. 1, στο εξής: προκήρυξη του διαγωνισμού). Ο διαγωνισμός αυτός, ο οποίος διοργανώθηκε από την EPSO, αποσκοπούσε στην κατάρτιση εφεδρικού πίνακα για την πρόσληψη διοικητικών υπαλλήλων από το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO). Επί της προκήρυξης αυτής εκδόθηκε διορθωτικό, το οποίο δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* C 315A της 22ας Σεπτεμβρίου 2017.
- 2 Στην προκήρυξη του διαγωνισμού, υπό τον τίτλο «Διαδικασία επιλογής», προβλεπόταν ότι οι υποψήφιοι που πληρούσαν τους όρους συμμετοχής στον διαγωνισμό και είχαν επιτύχει μια από τις υψηλότερες βαθμολογίες κατά την επιλογή βάσει τίτλων επρόκειτο να κληθούν στο «κέντρο αξιολόγησης της EPSO», όπου θα αξιολογούνταν βάσει μιας σειράς δοκιμασιών με «ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής» όσον αφορά τις ικανότητές τους στην κατανόηση κειμένου, την ευχέρεια σε αριθμητικούς υπολογισμούς και την κατανόηση αφηρημένων εννοιών, στη συνέχεια, βάσει συνέντευξης, άσκησης εισερχόμενης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, ομαδικής εξέτασης και γραπτής εξέτασης, όσον αφορά οκτώ γενικές ικανότητες και, τέλος, βάσει συνέντευξης, όσον αφορά τις ειδικές δεξιότητές τους στον τομέα του διαγωνισμού.
- 3 Στην προκήρυξη του διαγωνισμού διευκρινιζόταν ότι οι γενικές ικανότητες βαθμολογούνταν με άριστα τις 80 μονάδες και η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για αυτές τις γενικές ικανότητες ήταν οι 40 μονάδες, ενώ οι ειδικές δεξιότητες βαθμολογούνταν με άριστα τις 100 μονάδες και η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για αυτές τις ειδικές δεξιότητες ήταν οι 50 μονάδες.
- 4 Το παράρτημα III της προκήρυξης του διαγωνισμού «για τους γενικούς κανόνες που εφαρμόζονται στους γενικούς διαγωνισμούς» όριζε, στο σημείο 6.4, ότι οι υποψήφιοι μπορούσαν να υποβάλουν αίτημα επανεξέτασης οποιασδήποτε απόφασης της εξεταστικής επιτροπής και, στο σημείο 6.5, ότι είχαν το δικαίωμα να υποβάλουν διοικητική ένσταση ενώπιον της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (στο εξής: ΑΔΑ), ήτοι του διευθυντή του EUIPO.
- 5 Ο προσφεύγων-ενάγων, Lars Helbert (στο εξής: προσφεύγων), υπέβαλε υποψηφιότητα στον επίμαχο διαγωνισμό. Στις 12 Ιουλίου 2017, ενημερώθηκε από την EPSO ότι καλούνταν στο κέντρο αξιολόγησης, όπου υποβλήθηκε στις δοκιμασίες στις 11 και 12 Οκτωβρίου 2017.
- 6 Με επιστολή της 1ης Δεκεμβρίου 2017, η EPSO ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι η εξεταστική επιτροπή είχε αποφασίσει να μην τον συμπεριλάβει στον εφεδρικό πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού (στο εξής: αρχική απόφαση της εξεταστικής επιτροπής). Ο λόγος ήταν ότι ο προσφεύγων είχε λάβει 99,5 μονάδες για τις δοκιμασίες στο κέντρο αξιολόγησης και, ως εκ τούτου, δεν συγκαταλεγόταν στους υποψηφίους που είχαν επιτύχει την υψηλότερη βαθμολογία. Η συνολική βαθμολογία την οποία είχε λάβει ο τελευταίος υποψήφιος που συμπεριλήφθηκε στον πίνακα επιτυχόντων μετά το πέρας των εν λόγω δοκιμασιών ανερχόταν σε 102 μονάδες επί συνόλου 180.
- 7 Στην επιστολή της EPSO της 1ης Δεκεμβρίου 2017 είχε επισυναφθεί έγγραφο με τίτλο «φυλλάδιο ικανοτήτων». Από το έγγραφο αυτό προέκυπτε ότι ο προσφεύγων είχε επιτύχει συνολική βαθμολογία 44,5 μονάδων με άριστα τις 80 στις δοκιμασίες για την αξιολόγηση των γενικών ικανοτήτων του και 55 μονάδων με άριστα τις 100 στη συνέντευξη για τις ειδικές δεξιότητες, ήτοι συνολική βαθμολογία 99,5 μονάδων με άριστα τις 180 για το σύνολο των εν λόγω δοκιμασιών.

- 8 Στις 10 Δεκεμβρίου 2017, ο προσφεύγων υπέβαλε αίτημα επανεξέτασης ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής.
- 9 Ο πίνακας επιτυχόντων δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα C 14 A της 16ης Ιανουαρίου 2018.
- 10 Στις 26 Φεβρουαρίου 2018, ο προσφεύγων υπέβαλε ενώπιον του EUIPO διοικητική ένσταση κατά της αρχικής απόφασης της εξεταστικής επιτροπής, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ).
- 11 Με επιστολή της 7ης Μαρτίου 2018, ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι, κατόπιν του αιτήματος επανεξέτασης, η εξεταστική επιτροπή είχε επανεξετάσει τον φάκελό του και επιβεβαίωσε την αρχική απόφασή της (στο εξής: απόφαση που ελήφθη κατόπιν επανεξέτασης).
- 12 Στις 29 Απριλίου 2018 και μετά από υπόδειξη του EUIPO, ο προσφεύγων κατέθεσε προσθήκη στην ένστασή του ενώπιον του EUIPO κατά της αρχικής απόφασης της εξεταστικής επιτροπής, η οποία είχε επικυρωθεί με την απόφαση που ελήφθη κατόπιν επανεξέτασης.
- 13 Με απόφαση της 8ης Ιουνίου 2018, η οποία κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα την ίδια ημερομηνία, το EUIPO απέρριψε την ως άνω διοικητική ένσταση (στο εξής: απόφαση περί απόρριψης της ένστασης).

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 18 Σεπτεμβρίου 2018, ο προσφεύγων άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 15 Με απόφαση του Προέδρου του Γενικού Δικαστηρίου της 9ης Ιουλίου 2019 η οποία ελήφθη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, η υπό κρίση υπόθεση ανατέθηκε σε νέο εισηγητή δικαστή, μέλος του πρώτου τμήματος.
- 16 Με απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 17ης Οκτωβρίου 2019 η οποία ελήφθη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, η υπό κρίση υπόθεση ανατέθηκε εκ νέου στο τέταρτο τμήμα.
- 17 Κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να κινήσει την προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται από το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, ζήτησε από τους διαδίκους να καταθέσουν ορισμένα έγγραφα και τους έθεσε γραπτές ερωτήσεις, καλώντας τους να απαντήσουν γραπτώς ή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Οι διάδικοι απάντησαν στις εν λόγω ερωτήσεις εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 18 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 2ας Ιουλίου 2020.
- 19 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
 - να ακυρώσει την αρχική απόφαση της εξεταστικής επιτροπής και την απόφαση που ελήφθη κατόπιν επανεξέτασης, υπό την τελική μορφή που έλαβε κατόπιν της απόφασης περί απόρριψης της ένστασης·

- να υποχρεώσει το EUIPO να του καταβάλει αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση για την «ηθική βλάβη και τη μη υλική ζημία» που υπέστη λόγω της αρχικής απόφασης της εξεταστικής επιτροπής και της απόφασης που ελήφθη κατόπιν επανεξέτασης·
 - να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.
- 20 Το EUIPO ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή στο σύνολό της·
 - να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

III. Σκεπτικό

A. Επί του ακυρωτικού αιτήματος

1. Επί του αντικειμένου του ακυρωτικού αιτήματος

- 21 Με το πρώτο αίτημά του, ο προσφεύγων ζητεί την ακύρωση της αρχικής απόφασης της εξεταστικής επιτροπής, καθώς και της απόφασης που ελήφθη κατόπιν επανεξέτασης υπό την τελική μορφή που έλαβε μετά την απόφαση περί απόρριψης της ένστασης. Στο δικόγραφο της προσφυγής διευκρινίζεται ότι η αρχική απόφαση της εξεταστικής επιτροπής και η απόφαση που ελήφθη κατόπιν επανεξέτασης αποτελούν από κοινού την «προσβαλλόμενη απόφαση».
- 22 Παρατηρείται συναφώς ότι, στις 10 Δεκεμβρίου 2017, ο προσφεύγων υπέβαλε αίτημα επανεξέτασης της αρχικής απόφασης της εξεταστικής επιτροπής, σύμφωνα με το σημείο 6.4 του παραρτήματος III της προκήρυξης του διαγωνισμού. Με την απόφαση που ελήφθη κατόπιν επανεξέτασης, η εξεταστική επιτροπή επιβεβαίωσε την αρχική της απόφαση.
- 23 Κατά πάγια νομολογία, όταν ένας υποψήφιος του οποίου η αίτηση συμμετοχής σε διαγωνισμό απορρίφθηκε ζητεί να επανεξεταστεί η σχετική απόφαση βάσει συγκεκριμένης διατάξεως που δεσμεύει τη Διοίκηση, βλαπτική γι' αυτόν πράξη, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ ή, ενδεχομένως, του άρθρου 91, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, συνιστά η απόφαση που λαμβάνεται από την εξεταστική επιτροπή κατόπιν επανεξέτασης (απόφαση της 16ης Μαΐου 2019, Νεραντζάκη κατά Επιτροπής, T-813/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:335, σκέψη 25· πρβλ., επίσης, διάταξη της 3ης Μαρτίου 2017, GX κατά Επιτροπής, T-556/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:139, σκέψη 21, και απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 29).
- 24 Με τον τρόπο αυτόν, η απόφαση που ελήφθη κατόπιν επανεξέτασης υποκαθιστά την αρχική απόφαση της εξεταστικής επιτροπής (απόφαση της 16ης Μαΐου 2019, Νεραντζάκη κατά Επιτροπής, T-813/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:335, σκέψη 25· πρβλ., επίσης, διάταξη της 3ης Μαρτίου 2017, GX κατά Επιτροπής, T-556/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:139, σκέψη 22, και απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 29).
- 25 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το αίτημα ακυρώσεως πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά την απόφαση που ελήφθη κατόπιν επανεξέτασης (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

2. Επί της ουσίας

- 26 Προς στήριξη του ακυρωτικού αιτήματός του, ο προσφεύγων προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αφορούν αντιστοίχως:
- έλλειψη σταθερότητας της σύνθεσης της εξεταστικής επιτροπής κατά τις προφορικές δοκιμασίες του διαγωνισμού και ανεπάρκεια των μέτρων συντονισμού που εφαρμόστηκαν για τη διασφάλιση μιας συνεπούς και αντικειμενικής αξιολόγησης, της ισότητας των ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων·
 - παράβαση της υποχρέωσης συγκριτικής και αντικειμενικής αξιολόγησης των υποψηφίων, καθώς και παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της ισότητας των ευκαιριών·
 - πρόδηλα σφάλματα εκτιμήσεως κατά την αξιολόγηση του προσφεύγοντος·
 - παράβαση, μεταξύ άλλων, της προκήρυξης του διαγωνισμού.
- 27 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο προσφεύγων επικρίνει, μεταξύ άλλων, την έλλειψη σταθερότητας της σύνθεσης της εξεταστικής επιτροπής κατά τις προφορικές δοκιμασίες, καθόσον δεν ήταν όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής παρόντα στο σύνολο των δοκιμασιών αυτών και, αντ' αυτού, «επιτροπές αξιολόγησης» αποτελούμενες από ορισμένα μόνο μέλη εξέτασαν έναν περιορισμένο αριθμό υποψηφίων η καθεμία. Ως εκ τούτου, ο προσφεύγων εκτιμά ότι, κατά τη συνέντευξή του σχετικά με τις ειδικές δεξιότητες, του τέθηκαν ερωτήσεις από επιτροπή αξιολόγησης η οποία εξέτασε μόνον το 20 % των υποψηφίων. Κατά την άποψή του, η αντικειμενική και ομοιόμορφη αξιολόγηση των υποψηφίων απαιτούσε τη συνεχή παρουσία τουλάχιστον ενός πυρήνα εξεταστών καθ' όλη τη διάρκεια των δοκιμασιών. Προβάλλει επίσης την ανεπάρκεια των μέτρων συντονισμού που εφαρμόστηκαν για τη διασφάλιση μιας συνεπούς και αντικειμενικής αξιολόγησης, της ισότητας ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων.
- 28 Υπό τις συνθήκες αυτές, ισχυρίζεται ότι παραβιάστηκαν οι αρχές της συνοχής της εξεταστικής επιτροπής, της ισότητας των ευκαιριών, της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων και της αντικειμενικής αξιολόγησης, καθώς και τα σημεία 2.4 και 3.1 του παραρτήματος III της προκήρυξης του διαγωνισμού.
- 29 Η επιχειρηματολογία αυτή αμφισβητείται από το ΕUIPO.
- 30 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι τα όργανα της Ένωσης διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως σχετικά με τον καθορισμό των διαδικαστικών λεπτομερειών ενός διαγωνισμού και ότι δεν εναπόκειται στον δικαστή της Ένωσης να ελέγξει αυτές τις διαδικαστικές λεπτομέρειες, παρά μόνον κατά το μέτρο που είναι αναγκαίο για να διασφαλισθούν η ίση μεταχείριση των υποψηφίων και η αντικειμενική μεταξύ τους επιλογή (πρβλ. απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, *De Mendoza Asensi* κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 63).
- 31 Εξάλλου, η υποχρέωση προσλήψεως υπαλλήλων που κατέχουν τα πιο υψηλά προσόντα ικανότητας, αποδόσεως και ακεραιότητας συνεπάγεται ότι η ΑΔΑ και η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού οφείλουν να μεριμνούν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, ώστε οι διαγωνισμοί να διεξάγονται με βάση τις αρχές της ίσης μεταχείρισεως των υποψηφίων, της συνεπούς βαθμολόγησης και της αντικειμενικής αξιολόγησης (πρβλ. απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, *De Mendoza Asensi* κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 64).
- 32 Προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότητα μεταξύ των υποψηφίων, η συνεπής βαθμολόγηση και η αντικειμενική αξιολόγηση, η εξεταστική επιτροπή οφείλει να διασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή των κριτηρίων αξιολόγησης σε όλους τους υποψηφίους, εξασφαλίζοντας ιδίως τη σταθερότητα της

σύνθεσής της (πρβλ. αποφάσεις της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, Girardot κατά Επιτροπής, T-92/01, EU:T:2002:220, σκέψεις 24 έως 26, και της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 65).

- 33 Κατά τη νομολογία, η απαίτηση αυτή επιβάλλεται ιδίως στις προφορικές δοκιμασίες, όπως οι επίμαχες στην κρινόμενη διαφορά, καθόσον οι δοκιμασίες αυτές, ως εκ της φύσεώς τους, είναι λιγότερο ομοιόμορφες απ' ό,τι οι γραπτές δοκιμασίες (πρβλ. αποφάσεις της 10ης Νοεμβρίου 2004, Vonier κατά Επιτροπής, T-165/03, EU:T:2004:331, σκέψη 39, της 29ης Σεπτεμβρίου 2010, Brune κατά Επιτροπής, F-5/08, EU:F:2010:111, σκέψεις 38 έως 41, και της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 66).

α) Επί των λεπτομερειών διεξαγωγής του διαγωνισμού

- 34 Στην κρινόμενη υπόθεση, από το σημείο 2.4 του παραρτήματος III της προκήρυξης του διαγωνισμού προκύπτει ότι το όργανο που είναι επιφορτισμένο με τη διοργάνωση του διαγωνισμού «εφαρμόζει με συνέπεια πολιτική ίσων ευκαιριών στις διαδικασίες επιλογής προσωπικού, προκειμένου να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων».
- 35 Κατά το σημείο 3.1 του παραρτήματος III της προκήρυξης του διαγωνισμού, «[ο]ρίζεται εξεταστική επιτροπή για τη σύγκριση των υποψηφίων και την επιλογή των καλύτερων εξ αυτών βάσει των ικανοτήτων, των δεξιοτήτων και των προσόντων τους με γνώμονα τις απαιτήσεις της προκήρυξης του διαγωνισμού», «[ο]ι εξεταστικές επιτροπές απαρτίζονται από υπαλλήλους, οι μισοί εκ των οποίων διορίζονται από τη διοίκηση (υπηρεσία ανθρωπίνων πόρων) και οι άλλοι μισοί από τις επιτροπές προσωπικού» και «[τ]α ονοματεπώνυμα των μελών της εξεταστικής επιτροπής δημοσιεύονται στον ιστότοπο της EPSO (www.eu-careers.eu)».
- 36 Σύμφωνα με την απόφαση ADM-16-60, της 23ης Νοεμβρίου 2016, σχετικά με τον διορισμό των μελών της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την απόφαση ADM-16-60-Rev4, της 19ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με τον διορισμό των μελών της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, το ΕΥΙΠΟ συγκρότησε εξεταστική επιτροπή με πρόεδρο, αντιπρόεδρο, οκτώ τακτικά και τρία αναπληρωματικά μέλη. Ο πρόεδρος, η αντιπρόεδρος, τα οκτώ τακτικά και δύο από τα τρία αναπληρωματικά μέλη ήταν υπάλληλοι του ΕΥΙΠΟ, ενώ το τρίτο αναπληρωματικό μέλος ήταν υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- 37 Στις δοκιμασίες του κέντρου αξιολόγησης περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, δύο συνεντεύξεις, η σχετική με τις ειδικές δεξιότητες και η σχετική με τις γενικές ικανότητες των υποψηφίων (στο εξής: συνέντευξη για τις γενικές ικανότητες).
- 38 Δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων ότι τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής δεν ήταν όλα παρόντα σε κάθε συνέντευξη. Από τις πληροφορίες που παρέσχε το ΕΥΙΠΟ με τις από 28 Φεβρουαρίου και από 9 Απριλίου 2020 απαντήσεις του στα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου (στο εξής, αντιστοίχως: από 28 Φεβρουαρίου 2020 απάντηση του ΕΥΙΠΟ και από 9 Απριλίου 2020 απάντηση του ΕΥΙΠΟ) προκύπτει ότι, κατά τις εν λόγω συνεντεύξεις, επιτροπές αξιολόγησης αποτελούμενες από δύο μέλη της εξεταστικής επιτροπής αξιολόγησαν τις ικανότητες καθενός από τους υποψηφίους. Το ίδιο συνέβη, μεταξύ άλλων, και στην περίπτωση του προσφεύγοντος κατά τη συνέντευξη για τις ειδικές δεξιότητες.
- 39 Συνολικά, 196 υποψήφιοι έλαβαν μέρος στις προφορικές δοκιμασίες του κέντρου αξιολόγησης, οι οποίες περιλάμβαναν για κάθε υποψήφιο, αφενός, τη συνέντευξη για τις ειδικές δεξιότητες και, αφετέρου, τη συνέντευξη για τις γενικές ικανότητες, ήτοι εν όλω 392 συνεντεύξεις. Οι δοκιμασίες αυτές διεξήχθησαν επί 20 ημέρες και εντός χρονικού διαστήματος επτά εβδομάδων. Κατανεμήθηκαν δε ισομερώς μεταξύ δύο κέντρων αξιολόγησης.

- 40 Κατά τις 20 ημέρες που αφιερώθηκαν στις προφορικές δοκιμασίες, οι συνεντεύξεις μοιράστηκαν κάθε ημέρα σε τέσσερις επιτροπές αξιολόγησης, ήτοι δύο σε κάθε κέντρο αξιολόγησης. Ως εκ τούτου, συνολικώς 80 επιτροπές αξιολόγησης αξιολόγησαν τους υποψηφίους κατά τις 20 ημέρες που διήρκεσαν οι δοκιμασίες. Μολονότι ένα μέρος των επιτροπών αυτών συνήλθε επανειλημμένως με την ίδια σύνθεση κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα, από τις απαντήσεις του EUIPO της 28ης Φεβρουαρίου και της 9ης Απριλίου 2020 προκύπτει ότι, κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα, τουλάχιστον 26 διαφορετικές επιτροπές αξιολόγησης αξιολόγησαν τις ικανότητες των 196 υποψηφίων που είχαν κληθεί στις εν λόγω δοκιμασίες.
- 41 Από τις απαντήσεις του EUIPO της 28ης Φεβρουαρίου και της 9ης Απριλίου 2020 προκύπτει επίσης ότι κανένα τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος δεν μετείχε σε όλες τις συνεντεύξεις, καθώς το υψηλότερο ποσοστό παρουσίας ήταν 22 % και το χαμηλότερο 17 %. Επιπλέον, καμία επιτροπή αξιολόγησης δεν αξιολόγησε τις ικανότητες περισσότερων από 33 υποψηφίους κατά το σύνολο των προφορικών δοκιμασιών (ήτοι επί συνόλου 392 συνεντεύξεων), όπερ αντιπροσωπεύει λιγότερο από το ένα δέκατο των υποψηφίων. Επομένως, καμία επιτροπή αξιολόγησης δεν παρέστη σε περισσότερες από 7 ημέρες προφορικών δοκιμασιών ούτε σε περισσότερες από τρεις συναπτές ημέρες δοκιμασιών. Από τα τρία μέλη που μετείχαν στον μεγαλύτερο αριθμό συνεντεύξεων, με ποσοστό παρουσίας 22 % το πρώτο και 21,6 % τα άλλα δύο μέλη, δύο μόνον από αυτά εξέτασαν μαζί υποψηφίους, σε οκτώ μόλις συνεντεύξεις, όπερ αντιπροσωπεύει μόλις το 2 % των προφορικών δοκιμασιών. Παραδείγματος χάριν, η επιτροπή αξιολόγησης που αξιολόγησε τον προσφεύγοντα κατά τη συνέντευξή του για τις ειδικές δεξιότητες, συνήλθε μόνον την ημέρα εκείνη και αξιολόγησε συνολικώς έξι μόνον υποψηφίους σε έξι συνεντεύξεις, όπερ αντιπροσωπεύει μόλις το 1,5 % των προφορικών δοκιμασιών.
- 42 Επομένως, διαπιστώνεται ότι, όπως υπογράμμισε ο προσφεύγων και όπως αναγνώρισε το EUIPO, η σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής υπέστη σημαντικές μεταβολές κατά τις προφορικές δοκιμασίες.

β) Επί της αδυναμίας να εξασφαλιστεί η παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής στο σύνολο των δοκιμασιών

- 43 Το EUIPO υποστηρίζει ότι, στην κρινόμενη υπόθεση, οι μεταβολές στη σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής ήταν αναγκαίες λόγω της αδυναμίας να εξασφαλιστεί η παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής σε κάθε δοκιμασία.
- 44 Επισημαίνεται συναφώς ότι, κατά τη νομολογία, η σταθερότητα της σύνθεσης της εξεταστικής επιτροπής πρέπει να εξασφαλίζεται «στο μέτρο του δυνατού» (πρβλ. απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 66).
- 45 Κατ' εξαίρεση, προβλήματα οργάνωσης, επί παραδείγματι, μπορούν να δικαιολογήσουν τη μη παρουσία κάθε μέλους της επιτροπής σε κάθε δοκιμασία (πρβλ. αποφάσεις της 29ης Σεπτεμβρίου 2010, Brune κατά Επιτροπής, F-5/08, EU:F:2010:111, σκέψη 41, και της 29ης Σεπτεμβρίου 2010, Honnefelder κατά Επιτροπής, F-41/08, EU:F:2010:112, σκέψη 36).
- 46 Τούτο συμβαίνει, μεταξύ άλλων, όταν, σε διαγωνισμό στον οποίο μετέχουν πολλοί υποψήφιοι, η διοργάνωση προφορικών δοκιμασιών προκαλεί σημαντικές δυσχέρειες συνδεδεμένες, αφενός, με τη διοργάνωση πολλαπλών δοκιμασιών για υποψηφίους που ανήκουν σε διαφορετικές γλωσσικές ομάδες και, αφετέρου, με την ανάγκη των μελών της εξεταστικής επιτροπής ή, εν πάση περιπτώσει, ορισμένων από αυτά να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της υπηρεσίας τους, όταν οι διαγωνισμοί διεξάγονται για σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα (πρβλ. απόφαση της 12ης Μαρτίου 2008, Giannini κατά Επιτροπής, T-100/04, EU:T:2008:68, σκέψη 196).

- 47 Υπό τέτοιες περιστάσεις, η ανάγκη για διασφάλιση της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας μπορεί να δικαιολογήσει τη λιγότερο αυστηρή εφαρμογή του κανόνα της σταθερότητας της σύνθεσης της εξεταστικής επιτροπής (πρβλ. απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1979, Martin κατά Επιτροπής, 24/78, EU:C:1979:37, σκέψη 10).
- 48 Εν προκειμένω, το EUIPO προβάλλει τρεις λόγους για να δικαιολογήσει το ότι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της διαδικασίας πρόσληψης και οι δυσχέρειες που ανέκυψαν κατά τη διοργάνωση του διαγωνισμού απαιτούσαν τη λιγότερο αυστηρή εφαρμογή του κανόνα της σταθερότητας της σύνθεσης της εξεταστικής επιτροπής.
- 49 Πρώτον, το EUIPO προβάλλει ότι έπρεπε να συσταθούν διαφορετικές επιτροπές αξιολόγησης, προκειμένου να ληφθούν υπόψη, αφενός, οι γλώσσες στις οποίες έπρεπε να διεξαχθούν οι συνεντεύξεις και, αφετέρου, η διοργάνωση παραλλήλων συνεντεύξεων σε δύο κέντρα αξιολόγησης, προκειμένου να μη διαρκέσει υπερβολικά η διαδικασία του διαγωνισμού.
- 50 Από τις πληροφορίες που παρέσχε συναφώς το EUIPO προκύπτει ότι, από τις 392 επίμαχες συνεντεύξεις, οι 342, ήτοι σχεδόν εννέα στις δέκα, διεξήχθησαν στην αγγλική γλώσσα. Μόνον 50 συνεντεύξεις, ήτοι μόλις μία στις δέκα, πραγματοποιήθηκαν σε άλλη γλώσσα, και συγκεκριμένα 20 στην ισπανική, 18 στη γερμανική, οκτώ στη γαλλική και τέσσερις στην ιταλική γλώσσα.
- 51 Συνολικά, κατά τη διάρκεια των 20 ημερών που αφιερώθηκαν στις προφορικές δοκιμασίες, οι επιτροπές αξιολόγησης αξιολόγησαν τους υποψηφίους περισσότερες από οκτώ φορές στις δέκα στην αγγλική και λιγότερο από δύο φορές στις δέκα σε κάποια από τις άλλες τέσσερις γλώσσες. Ως εκ τούτου, οι τελευταίες αυτές συνεντεύξεις περιορίστηκαν σε τρεις ημέρες στο πρώτο κέντρο αξιολόγησης (στις 5, 12 και 19 Οκτωβρίου 2017) και σε τέσσερις ημέρες στο δεύτερο κέντρο αξιολόγησης (στις 5, 12, 19 και 24 Οκτωβρίου 2017), ενώ οι συνεντεύξεις στην αγγλική γλώσσα διήρκεσαν στο πρώτο κέντρο 17 ημέρες και στο δεύτερο 16 ημέρες.
- 52 Από τον πίνακα που κοινοποίησε το EUIPO κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση προκύπτει επίσης ότι τα δέκα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, τακτικά και αναπληρωματικά, ήταν σε θέση να διεξάγουν τις συνεντεύξεις στην αγγλική γλώσσα. Επιπλέον, διέθεταν γλωσσικές δεξιότητες αρκούντως υψηλού επιπέδου ώστε να μπορούν να παρίστανται στις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν στις περισσότερες από τις τέσσερις άλλες γλώσσες. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον εν λόγω πίνακα, τα δέκα αυτά μέλη της εξεταστικής επιτροπής μπορούσαν να παρευρίσκονται και στις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν στην ισπανική γλώσσα, επτά εξ αυτών στις συνεντεύξεις στη γαλλική γλώσσα, έξι στις συνεντεύξεις στη γερμανική και τέσσερα στις συνεντεύξεις στην ιταλική γλώσσα.
- 53 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η γλωσσική πολυμορφία δεν δικαιολογεί αφ' εαυτής τις μεταβολές στη σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής που διαπιστώθηκαν στις σκέψεις 40 και 41 ανωτέρω. Ειδικότερα, το μεγάλο εύρος των γλωσσικών δεξιοτήτων των μελών της εξεταστικής επιτροπής και το πολύ μεγάλο ποσοστό συνεντεύξεων στην αγγλική γλώσσα δεν δικαιολογούσαν την αξιολόγηση κάθε υποψηφίου κατά τις συνεντεύξεις από δύο μόνο μέλη της εξεταστικής επιτροπής ούτε την εξέταση τόσο μικρού αριθμού υποψηφίων από κάθε μέλος της εξεταστικής επιτροπής.
- 54 Ούτε το γεγονός ότι οι δοκιμασίες κατανεμήθηκαν μεταξύ δύο κέντρων αξιολόγησης προς συντόμευση της διάρκειας του διαγωνισμού μπορεί να δικαιολογήσει αυτό και μόνον τη σύσταση ενός τόσο μεγάλου αριθμού διαφορετικών επιτροπών αξιολόγησης, ο οποίος εν προκειμένω ανερχόταν σε 26.
- 55 Δεύτερον, το EUIPO υποστηρίζει ότι έπρεπε να συσταθούν διαφορετικές επιτροπές αξιολόγησης προκειμένου να αποφευχθούν πολλές συγκρούσεις συμφερόντων.

- 56 Όταν κλήθηκε να εξηγήσει το επιχείρημα αυτό κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το EUIPO ανέφερε, χωρίς να προσκομίσει άλλα στοιχεία, ότι οι συγκρούσεις συμφερόντων που ανέκυψαν εν προκειμένω ανήκαν σε δύο κατηγορίες, αφενός, στην ύπαρξη φιλικών σχέσεων και, αφετέρου, στην ύπαρξη ιεραρχικής σχέσης μεταξύ ορισμένων υποψηφίων και μελών της εξεταστικής επιτροπής.
- 57 Όταν κλήθηκε εκ νέου να διευκρινίσει το επιχείρημα αυτό, το EUIPO παραδέχθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι δεν μπορούσε να προσδιορίσει ειδικότερα τις συγκρούσεις συμφερόντων που είχαν πράγματι ανακύψει ούτε να παράσχει συγκεκριμένα παραδείγματα τέτοιων συγκρούσεων.
- 58 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί σε ποιο βαθμό ο κίνδυνος σύγκρουσης συμφερόντων επέβαλλε τη λειτουργία της εξεταστικής επιτροπής κατά τον τρόπο που περιγράφεται στις σκέψεις 40 και 41 ανωτέρω.
- 59 Τρίτον, το EUIPO προβάλλει την περιορισμένη διαθεσιμότητα ορισμένων μελών της εξεταστικής επιτροπής για τη διεξαγωγή συνέντευξης με κάθε υποψήφιο ή, εν πάση περιπτώσει, με μεγάλο αριθμό από αυτούς.
- 60 Επισημαίνεται συναφώς ότι η διοργάνωση διαγωνισμού συγκαταλέγεται στα μέτρα που οφείλουν να εφαρμόζουν οι οργανισμοί και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης για τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων που έχουν στη διάθεσή τους.
- 61 Στο πλαίσιο αυτό, οι οργανισμοί και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης πρέπει να μπορούν να απαλλάξουν το επιφορτισμένο με την πρόσληψη προσωπικό από τα άλλα καθήκοντά του για ικανό χρονικό διάστημα ώστε να είναι σε θέση να επιτελέσει το έργο του, ειδάλλως κινδυνεύουν να μην προσλάβουν, όπως απαιτείται, τους μονίμους ή μη μονίμους υπαλλήλους που διαθέτουν τα υψηλότερα προσόντα από πλευράς ικανότητας, απόδοσης και ακεραιότητας (βλ. σκέψη 31 ανωτέρω).
- 62 Επιπλέον, σε περίπτωση κωλύματος, τα μόνιμα μέλη μιας εξεταστικής επιτροπής αντικαθίστανται, για τις δοκιμασίες στις οποίες συμμετέχουν ορισμένοι υποψήφιοι, από αναπληρωματικά μέλη, ώστε να είναι η εξεταστική επιτροπή σε θέση να ολοκληρώσει τις εργασίες της εντός εύλογης προθεσμίας (πρβλ. αποφάσεις της 13ης Σεπτεμβρίου 2005, Παντούλης κατά Επιτροπής, T-290/03, EU:T:2005:316, σκέψη 78, και της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 63 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι περιστάσεις που προβάλλει το EUIPO δεν δικαιολογούν τη διάσπαση της εξεταστικής επιτροπής σε 26 διαφορετικές επιτροπές αξιολόγησης προκειμένου να εξεταστούν οι 196 υποψήφιοι στις προφορικές δοκιμασίες.

γ) Επί των μέτρων συντονισμού που εφαρμόστηκαν για τη διασφάλιση της ισότητας μεταξύ των υποψηφίων, της συνεπούς βαθμολόγησης και της αντικειμενικής αξιολόγησης

- 64 Επικρινόμενο συναφώς από τον προσφεύγοντα, το EUIPO υποστηρίζει ότι οι μεταβολές στη σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής ήταν επιτρεπτές υπό το πρίσμα των μέτρων για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων, της συνεπούς βαθμολόγησης και της αντικειμενικής αξιολόγησης.
- 65 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά τη νομολογία, η σταθερότητα της σύνθεσης της εξεταστικής επιτροπής δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά μέσο για τη διασφάλιση της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της αντικειμενικής βαθμολόγησης (πρβλ. απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 70).

- 66 Δεν αποκλείεται η ίση μεταχείριση μεταξύ των υποψηφίων, η συνεπής βαθμολόγηση και η αντικειμενική αξιολόγηση να μπορούν να επιτευχθούν με μέσα όπως η πρόβλεψη του αναγκαίου συντονισμού για τη διασφάλιση της τήρησης των τριών αυτών αρχών (πρβλ. απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής, F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 67).
- 67 Ο προσφεύγων θεωρεί ότι τούτο δεν συνέβη εν προκειμένω, σε αντίθεση με το EUIPO, το οποίο στηρίζεται στην απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής (F-127/11, EU:F:2014:14).
- 68 Υπενθυμίζεται ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής (F-127/11, EU:F:2014:14), προβλέφθηκαν διάφορα μέτρα προκειμένου να εξουδετερωθούν, στις προφορικές δοκιμασίες που διεξάγονταν στο κέντρο αξιολόγησης, διάφορες γνωστικές προκαταλήψεις οι οποίες παρατηρούνται γενικά στους αξιολογητές, ώστε να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση, η συνεπής βαθμολόγηση και η αντικειμενική αξιολόγηση (σκέψη 25 της εν λόγω απόφασης).
- 69 Πρώτον, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής (F-127/11, EU:F:2014:14), προβλεπόταν ότι η εξεταστική επιτροπή έπρεπε να συνέρχεται:
- προκειμένου να αποφασίσει τον τρόπο διεξαγωγής των δοκιμασιών·
 - κάθε δύο ή τρεις ημέρες, κάθε φορά που οι βαθμολογίες των υποψηφίων αποτελούσαν αντικείμενο κοινής συζήτησης, προκειμένου να εκτιμηθούν οι ικανότητες των υποψηφίων που είχαν εξεταστεί κατά το αντίστοιχο χρονικό διάστημα·
 - προκειμένου να εξακριβωθεί η συνέπεια μεταξύ των επιμέρους αξιολογήσεων των υποψηφίων μετά το πέρας του συνόλου των δοκιμασιών, καθώς οι τελικές αποφάσεις έπρεπε να ληφθούν συλλογικώς από το σύνολο της εξεταστικής επιτροπής βάσει των αποτελεσμάτων σε όλες τις δοκιμασίες (σκέψεις 26 και 71 της εν λόγω απόφασης).
- 70 Δεύτερον, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής (F-127/11, EU:F:2014:14), προβλεπόταν ότι έπρεπε να ληφθούν υπόψη τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την αντιμετώπιση διάφορων γνωστικών προκαταλήψεων που διαπιστώνονται εν γένει στους αξιολογητές και να διασφαλιστεί έτσι η ισότητα μεταξύ των υποψηφίων, η συνεπής βαθμολόγηση και η αντικειμενική αξιολόγηση, μέτρα στα οποία περιλαμβάνονταν:
- η χρησιμοποίηση εκ των προτέρων διαρθρωμένων δοκιμασιών, οι οποίες ακολουθούν προκαθορισμένη μεθοδολογία που χρησιμοποιεί προκαθορισμένους δείκτες συμπεριφοράς·
 - η συμμετοχή του προέδρου της εξεταστικής επιτροπής κατά τα πρώτα λεπτά όλων των δοκιμασιών, ώστε να ελέγχει την ορθή εφαρμογή της μεθοδολογίας·
 - η διεξαγωγή μελετών και αναλύσεων για την επαλήθευση της συνέπειας μεταξύ των βαθμολογιών (σκέψεις 26 και 72 της εν λόγω απόφασης).
- 71 Πρέπει να διαπιστωθεί αν τέτοια μέτρα συντονισμού τέθηκαν σε εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση, όπως υποστηρίζει το EUIPO.

1) Οι συζητήσεις εντός της εξεταστικής επιτροπής

- 72 Το EUIPO υποστηρίζει ότι, αφενός, οι τακτικές ανταλλαγές απόψεων μεταξύ των μελών της εξεταστικής επιτροπής και, αφετέρου, οι εβδομαδιαίες συσκέψεις της εξεταστικής επιτροπής στην πλήρη σύνθεσή της της παρείχαν τη δυνατότητα να συζητήσει τις επιδόσεις όλων των υποψηφίων των οποίων οι ικανότητες είχαν ήδη αξιολογηθεί και να προβεί σε συγκριτική εξέταση των εν λόγω υποψηφίων.
- 73 Ωστόσο, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι οι εν λόγω συζητήσεις και συσκέψεις δεν κατέστησαν δυνατή την ανταλλαγή απόψεων όσον αφορά τα σχετικά προσόντα των υποψηφίων, καθώς δεν υπήρχε ένας πυρήνας εξεταστών που να έχουν αξιολογήσει από κοινού αρκούντως μεγάλο ποσοστό υποψηφίων.
- 74 Από την απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής (F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψεις 26 και 71), προκύπτει συναφώς ότι οι συζητήσεις μεταξύ των μελών της εξεταστικής επιτροπής, που διεξάγονται πριν από τις δοκιμασίες, κατά τη διάρκεια των δοκιμασιών και μετά τις δοκιμασίες, έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων, της συνεπούς βαθμολόγησης και της αντικειμενικής αξιολόγησης.
- 75 Πρώτον, το EUIPO προσκόμισε τα φύλλα παρουσίας των 19 συσκέψεων που διεξήχθησαν πριν από τις δοκιμασίες του κέντρου αξιολόγησης, μεταξύ 9ης Δεκεμβρίου 2016 και 21ης Ιουνίου 2017.
- 76 Διαπιστώνεται ότι σε καθεμιά από τις 19 επίμαχες συσκέψεις δεν ήταν παρόντα όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Εξάλλου, δεν προσκομίστηκε κανένα πρακτικό των εν λόγω συσκέψεων και είναι, ως εκ τούτου, αδύνατον να εξακριβωθεί τι συζητήθηκε σε αυτές. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο αδυνατεί να εξακριβώσει αν κατά τις συσκέψεις αυτές αποφασίστηκε ο τρόπος διεξαγωγής των δοκιμασιών, όπως στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής (F-127/11, EU:F:2014:14) (βλ. σκέψη 69 ανωτέρω). Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι οι συσκέψεις αυτές διεξήχθησαν πριν από την έναρξη των δοκιμασιών του κέντρου αξιολόγησης, δεν ήταν δυνατόν να παράσχουν στην εξεταστική επιτροπή τη δυνατότητα να εξετάσει τις επιδόσεις και τα προσόντα των υποψηφίων ούτε να προβεί σε συγκριτική αξιολόγηση των τελευταίων.
- 77 Δεύτερον, το EUIPO υποστηρίζει ότι, κατά το στάδιο του διαγωνισμού το οποίο διεξήχθη στο κέντρο αξιολόγησης, πραγματοποιήθηκαν επτά εβδομαδιαίες συσκέψεις. Η εξεταστική επιτροπή συνερχόταν κατά το πέρας καθεμιάς από τις επτά εβδομάδες των προφορικών δοκιμασιών, ήτοι στις 15, 22 και 29 Σεπτεμβρίου 2017 και, στη συνέχεια, στις 6, 13, 20 και 26 Οκτωβρίου 2017.
- 78 Εντούτοις, από τα στοιχεία που προσκόμισε το EUIPO δεν μπορεί να εξακριβωθεί, μεταξύ άλλων, ποια μέλη της εξεταστικής επιτροπής ήταν παρόντα στις επτά επίμαχες εβδομαδιαίες συσκέψεις και ποιο ήταν το ακριβές αντικείμενο των συσκέψεων αυτών, ιδίως σε ποιον βαθμό κατά συσκέψεις αυτές διεξήχθησαν συζητήσεις σχετικά με την επίδοση των υποψηφίων και τη συγκριτική αξιολόγησή τους.
- 79 Καταρχάς, ενώ στην από 28 Φεβρουαρίου 2020 απάντησή του το EUIPO υποστηρίζει ότι, κατά τη διάρκεια των επτά επίμαχων εβδομαδιαίων συσκέψεων, η εξεταστική επιτροπή συνερχόταν «κατά κανόνα στο σύνολό της, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου και της αντιπροέδρου», και ότι «περιστασιακά μόνον, όταν ένα τακτικό μέλος δεν ήταν διαθέσιμο, αντικαθίστατο από τον αναπληρωτή του, ο οποίος μετείχε στις εξεταστικές επιτροπές της συγκεκριμένης εβδομάδας», στην από 9 Απριλίου 2020 απάντησή του αναφέρει ότι στις εβδομαδιαίες συσκέψεις της εξεταστικής επιτροπής συμμετείχαν μόνον τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής που είχαν διεξαγάγει τις συνεντεύξεις κατά την αντίστοιχη εβδομάδα, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου και της αντιπροέδρου της.

- 80 Εν συνεχεία, το EUIPO, σε αντίθεση με ό,τι είχε πράξει για τις συσκέψεις της εξεταστικής επιτροπής πριν και μετά τις προφορικές δοκιμασίες, δεν διαβίβασε κανέναν κατάλογο παρουσιών σχετικά με τις επτά επίμαχες εβδομαδιαίες συσκέψεις ούτε κανένα άλλο έγγραφο που να καθιστά δυνατή την επαλήθευση των ισχυρισμών του. Όταν ερωτήθηκε ειδικά για το ζήτημα αυτό δύο φορές στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, απάντησε ότι δεν είχαν καταρτιστεί τέτοιοι κατάλογοι παρουσιών για τις τελευταίες αυτές συσκέψεις. Εντούτοις, τα πρακτικά της σύσκεψης της εξεταστικής επιτροπής της 9ης Νοεμβρίου 2017, τα οποία κοινοποίησε το EUIPO, αναφέρονται στα πρακτικά της σύσκεψης της εξεταστικής επιτροπής της 20ής Οκτωβρίου 2017, δηλαδή της σύσκεψης που διεξήχθη κατά το πέρας της έκτης εβδομάδας των εν λόγω δοκιμασιών του κέντρου αξιολόγησης. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το EUIPO αναγνώρισε την αντίφαση στο σημείο αυτό, χωρίς ωστόσο να είναι σε θέση να επιβεβαιώσει την ύπαρξη ή την ανυπαρξία των πρακτικών που όπως φαίνεται καταρτίστηκαν κατά το πέρας της τελευταίας αυτής σύσκεψης.
- 81 Τρίτον, το EUIPO κοινοποίησε τα πρακτικά επτά συσκέψεων που διεξήχθησαν μετά τις δοκιμασίες του κέντρου αξιολόγησης, στις 7, 8, 9, 17, 21 και 22 Νοεμβρίου 2017, καθώς και την 1η Φεβρουαρίου 2018:
- κατά τη σύσκεψη της 7ης Νοεμβρίου 2017, η EPSO παρουσίασε τις στατιστικές σχετικά με την αξιολόγηση των γραπτών δοκιμασιών και στη συνέχεια, κατόπιν προτάσεως της EPSO, η εξεταστική επιτροπή προέβη στην κανονικοποίηση των βαθμών, εξαλείφοντας τις αποκλίσεις μεταξύ των βαθμολογιών που είχαν δοθεί από διάφορα μέλη της εξεταστικής επιτροπής·
 - κατά τη σύσκεψη της 8ης Νοεμβρίου 2017, η εξεταστική επιτροπή εξέτασε τα παράπονα που της είχαν υποβληθεί και ζήτησε διευκρινίσεις σχετικά με τους ιδιαίτερος χαμηλούς βαθμούς, λαμβάνοντας υπόψη την εξήγηση για τους ελέγχους ποιότητας που διεξήγαγε η EPSO·
 - κατά τη σύσκεψη της 9ης Νοεμβρίου 2017, η εξεταστική επιτροπή επανεξέτασε τους βαθμούς ορισμένων υποψηφίων, ενέκρινε σχέδιο πίνακα επιτυχόντων και έλεγξε τα έγγραφα που είχαν παράσχει οι επιλεγέντες υποψήφιοι, προκειμένου να τεκμηριώσει την πείρα τους στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας·
 - κατά τις συσκέψεις της 17ης και της 21ης Νοεμβρίου 2017, τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής εξέτασαν τα έγγραφα που είχαν διαβιβάσει οι υποψήφιοι και που αποδείκνυαν την πείρα τους στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας·
 - κατά τη σύσκεψη της 22ας Νοεμβρίου 2017, η εξεταστική επιτροπή συνέχισε την εξέταση αυτή και οργάνωσε τη συνέχεια της διαδικασίας, εξουσιοδοτώντας την εκπόνηση της αιτιολογημένης έκθεσης της εξεταστικής επιτροπής, τη σύνταξη σημειώματος προς τον διευθυντή της EPSO και την κοινοποίηση των εγγράφων αυτών στον εκτελεστικό διευθυντή του EUIPO·
 - κατά τη σύσκεψη της 1ης Φεβρουαρίου 2018, η εξεταστική επιτροπή εξέτασε τα 35 αιτήματα επανεξέτασης που της είχαν υποβληθεί και αποφάσισε να επιβεβαιώσει τις αρχικές αποφάσεις της σε όλες αυτές τις περιπτώσεις.
- 82 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η συγκριτική εξέταση στην οποία προέβη η εξεταστική επιτροπή δεν αφορούσε τους βαθμούς όλων των υποψηφίων, αλλά τις αποκλίσεις μεταξύ των βαθμών, τους βαθμούς για τους οποίους έγιναν παράπονα και εκείνους οι οποίοι, σύμφωνα με τα δελτία που υποβλήθηκαν στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, ήταν ασυνήθιστα χαμηλοί.
- 83 Η εξέταση αυτή εξασφαλίζει χωρίς αμφιβολία την προσέγγιση, από αριθμητική άποψη, μεταξύ των βαθμολογιών που έδωσαν οι εξεταστές αλλά δεν αποδεικνύει ότι τα μέλη συνέκριναν αποτελεσματικά τους υποψηφίους κατά τρόπο που να διασφαλίζει την ισότητα μεταξύ τους, τη συνεπή βαθμολόγηση και την αντικειμενική αξιολόγηση, όπως απαιτείται σύμφωνα με την απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, *De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής* (F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 71), στην οποία στηρίχθηκε το EUIPO.

- 84 Επιπλέον, το EUIPO δεν απέδειξε ότι η εξεταστική επιτροπή συνήλθε σε πλήρη σύνθεση για να λάβει τις τελικές αποφάσεις βάσει των αποτελεσμάτων σε όλες τις δοκιμασίες, όπως στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής (F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψη 26).
- 85 Ειδικότερα, από τις πληροφορίες που παρέσχε το EUIPO προκύπτει ότι ορισμένες αποφάσεις οριστικοποιήθηκαν, αφενός, κατά τη σύσκεψη της 9ης Νοεμβρίου 2017, όταν αναθεωρήθηκαν τα αποτελέσματα ορισμένων υποψηφίων στις δοκιμασίες του κέντρου αξιολόγησης και, αφετέρου, κατά την τελευταία σύσκεψη της εξεταστικής επιτροπής, την 1η Φεβρουαρίου 2018, όταν εξετάστηκαν τα αιτήματα επανεξέτασης που αφορούσαν τις αρχικές αποφάσεις της εξεταστικής επιτροπής για 35 υποψηφίους και η εξεταστική επιτροπή αποφάσισε να τα απορρίψει. Καίτοι στις δύο αυτές συσκέψεις ήταν παρόντα όλα τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της εξεταστικής επιτροπής, παρατηρείται ότι η αντιπρόεδρος δεν ήταν παρούσα στην τελευταία.
- 86 Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται ότι το EUIPO δεν προσκόμισε επαρκή στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι τακτικές συζητήσεις μεταξύ των μελών της εξεταστικής επιτροπής διασφάλισαν τη συνεπή βαθμολόγηση και την αντικειμενική αξιολόγηση των υποψηφίων και, ως εκ τούτου, την ίση μεταχείρισή τους.

2) Η μεθοδολογία και τα κριτήρια αξιολόγησης

- 87 Το EUIPO υποστηρίζει ότι στηρίχθηκε σε μεθοδολογία και σε κριτήρια αξιολόγησης που είχαν καθοριστεί εκ των προτέρων.
- 88 Όταν ερωτήθηκε συναφώς από το Γενικό Δικαστήριο, το EUIPO προσκόμισε, ως παράρτημα F.8 της από 28 Φεβρουαρίου 2020 απάντησής του, ένα άτιτλο έγγραφο 13 σελίδων, χωρίς να είναι σε θέση να εξηγήσει κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση για ποιο λόγο το έγγραφο αυτό περιείχε τα απαιτούμενα κριτήρια αξιολόγησης.
- 89 Η πρώτη σελίδα του επίμαχου εγγράφου, η οποία αποτελείται από δύο πίνακες και πέντε πλαίσια καθένα από τα οποία έχει συμπληρωθεί σε μία από τις πέντε γλώσσες του διαγωνισμού, περιλαμβάνει τα εξής:
- τον κατάλογο των δεξιοτήτων που αξιολογήθηκαν κατά τη συνέντευξη για τις ειδικές δεξιότητες, οι οποίες περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων στα παραρτήματα I και II της προκήρυξης του διαγωνισμού, τα οποία αφορούν αντιστοίχως τη φύση των καθηκόντων του διοικητικού υπαλλήλου και τα κριτήρια επιλογής, και στο φυλλάδιο ικανοτήτων του προσφεύγοντος·
 - τον πίνακα βαθμολόγησης των εν λόγω δεξιοτήτων και τη βαρύτητα καθεμιάς από αυτές στη συνολική βαθμολογία των υποψηφίων στη συνέντευξη για τις ειδικές δεξιότητες·
 - την κλίμακα αξιολόγησης των επιδόσεων των υποψηφίων κατά τη συνέντευξη αυτή («ανεπαρκής», «ικανοποιητική», «καλή», «επαρκής», «επαρκέστατη», «άριστη» και «εξαιρετική») που καθορίζεται με βάση τον πίνακα αυτόν.
- 90 Οι σελίδες του επίμαχου εγγράφου με αριθμούς από 2 έως 13 είναι πίνακες παρόμοιοι με έναν από τους δύο πίνακες της πρώτης σελίδας του εν λόγω εγγράφου. Οι πίνακες αυτοί φαίνεται ότι χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση των υποψηφίων κατά τη συνέντευξή τους για τις ειδικές δεξιότητες. Το EUIPO δεν ανέφερε επί ποιας βάσεως είχαν επιλεγεί οι πίνακες αυτοί και ιδίως αν αφορούσαν υποψηφίους που είχαν περιληφθεί στον πίνακα επιτυχόντων. Κανένας από τους εν λόγω πίνακες δεν φαίνεται να αφορά τον προσφεύγοντα, διότι καμία από τις εν λόγω συνολικές βαθμολογίες δεν αντιστοιχεί στη βαθμολογία που έλαβε ο προσφεύγων κατά τη συνέντευξή του για τις ειδικές δεξιότητες.

91 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα F.8 της από 28 Φεβρουαρίου 2020 απάντησης του EUIPO δεν μπορούν να θεωρηθούν επαρκείς ώστε να αποτελέσουν τα προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης που απαιτούνται κατά την απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, *De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής* (F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψεις 26 και 73). Ειδικότερα, στην υπόθεση εκείνη, πέραν των ικανοτήτων που έπρεπε να αξιολογηθούν, του πίνακα των βαθμών και της κλίμακας αξιολόγησης βάσει του πίνακα αυτού, η εξεταστική επιτροπή ήταν επίσης υποχρεωμένη να θέσει πριν από τις δοκιμασίες τα ποιοτικής φύσεως αντικειμενικά κριτήρια που θα καθιστούσαν δυνατή την εφαρμογή του εν λόγω πίνακα. Τα κριτήρια αυτά έπρεπε να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα αναμενόμενα στοιχεία της επίδοσης των υποψηφίων, τα οποία τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής έπρεπε να λάβουν υπόψη για να βαθμολογήσουν τους υποψηφίους, η δε βαθμολογία αυτή έπρεπε στη συνέχεια να γίνει ακριβέστερη με τη συγκριτική αξιολόγηση, λαμβανομένων υπόψη των επιδόσεων των λοιπών υποψηφίων. Στην υπό κρίση υπόθεση, όμως, τέτοια κριτήρια δεν προκύπτουν από κανένα στοιχείο του εν λόγω παραρτήματος ούτε από κανένα άλλο στοιχείο της δικογραφίας ούτε είναι δυνατόν, κατά μείζονα λόγο, να εξακριβωθεί αν τα κριτήρια αυτά είχαν καθοριστεί πριν από την έναρξη των δοκιμασιών.

3) Η προεδρία της εξεταστικής επιτροπής

92 Το EUIPO υπογραμμίζει ότι ο πρόεδρος και η αντιπρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής είχαν σημαντικό ρόλο στον συντονισμό.

93 Ισχυρίζεται, πρώτον, ότι ο συντονισμός αυτός διασφαλίστηκε, αφενός, χάρη στην παρουσία του προέδρου ή της αντιπροέδρου της εξεταστικής επιτροπής επί ορισμένα λεπτά κατά την έναρξη κάθε δοκιμασίας και, αφετέρου, χάρη στις καθημερινές συζητήσεις μεταξύ τους καθ' όλη τη διάρκεια των δοκιμασιών.

94 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται, εντούτοις, ότι η παρουσία του προέδρου ή της αντιπροέδρου της εξεταστικής επιτροπής κατά τις δοκιμασίες δεν αρκούσε ώστε να διασφαλιστεί ο συντονισμός για τον οποίον ήταν υπεύθυνοι. Ο πρόεδρος μπορούσε εμμέσως μόνο να εκτιμήσει τα προσόντα των υποψηφίων, χωρίς να είναι σε θέση να διασφαλίσει τη συνέπεια της αξιολόγησης και της σύγκρισης των υποψηφίων, καθώς ήταν απολύτως εξαρτημένος από τη γνώμη τρίτων και η παρουσία του κατά τη συνέντευξη για τις ειδικές δεξιότητες του προσφεύγοντος ήταν υπερβολικά σύντομη, μόνον πέντε έως επτά λεπτών. Επιπλέον, ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής και η αντιπρόεδρος δεν αξιολογούσαν τις δεξιότητες των υποψηφίων, αλλά άκουγαν απλώς τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής που τους έθεταν ερωτήσεις. Πέραν τούτου, δεν ήταν παρόντες στις συνεντεύξεις συγχρόνως, αλλά εναλλάξ και, ως εκ τούτου, είναι αδύνατον να εξακριβωθεί αν εφάρμοσαν τα ίδια κριτήρια κατά την αξιολόγηση της πρακτικής των μελών της εξεταστικής επιτροπής.

95 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, *De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής* (F-127/11, EU:F:2014:14), και την οποία επικαλέστηκε το EUIPO, ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής ήταν παρών κατά τα πρώτα λεπτά κάθε δοκιμασίας, προκειμένου να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή της μεθοδολογίας (σκέψεις 26 και 72 της εν λόγω απόφασης).

96 Εν προκειμένω, το EUIPO επισήμανε ότι ο πρόεδρος και η αντιπρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής ήταν παρόντες, κατά μέσο όρο, κατά τα δέκα ή δεκαπέντε πρώτα λεπτά κάθε συνέντευξης. Εξάλλου, εξήγησε ότι, δεδομένου ότι οι δοκιμασίες είχαν κατανεμηθεί σε δύο κέντρα αξιολόγησης, τα δύο αυτά πρόσωπα μοιράστηκαν μεταξύ τους τις συνεντεύξεις καθενός από τα εν λόγω κέντρα.

97 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι ο πρόεδρος και η αντιπρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής ουδέποτε ήσαν παρόντες συγχρόνως κατά τα πρώτα λεπτά της ίδιας συνέντευξης. Επί του σημείου αυτού, τα οργανωτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν στον διαγωνισμό αποκλίνουν από τη μέθοδο που εξετάστηκε στην απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2014, *De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής*

(F-127/11, EU:F:2014:14), καθώς, στην υπόθεση εκείνη, η συνέχεια μεταξύ των συνεντεύξεων είχε διασφαλιστεί με την παρουσία ενός και του αυτού προσώπου, και συγκεκριμένα του προέδρου της εξεταστικής επιτροπής, κατά τα πρώτα λεπτά κάθε συνέντευξης.

- 98 Κατά το EUIPO, η συνέχεια μεταξύ των συνεντεύξεων εξασφαλίστηκε με καθημερινές ανταλλαγές απόψεων μεταξύ του προέδρου και της αντιπροέδρου της εξεταστικής επιτροπής καθ' όλη τη διάρκεια των δοκιμασιών, η οποία τους παρείχε τη δυνατότητα να εναρμονίσουν τις προσεγγίσεις των διαφόρων επιτροπών αξιολόγησης.
- 99 Προκειμένου να αποδείξει ότι πράγματι διεξήχθησαν οι συζητήσεις αυτές, το EUIPO παρέπεμψε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στη δεύτερη σελίδα του παραρτήματος F.9 της από 28 Φεβρουαρίου 2020 απάντησής του. Το έγγραφο αυτό, με τίτλο «IP COMP AD/01/2017 MARKING ANALYSIS FOR DATE» και χειρόγραφη ημερομηνία «26/9/17», αποτελεί φύλλο αξιολόγησης των επιδόσεων πέντε υποψηφίων σε τέσσερις δοκιμασίες, ήτοι σε τρεις δοκιμασίες αξιολόγησης των γενικών ικανοτήτων και στη συνέντευξη για τις ειδικές δεξιότητες. Στο φύλλο αυτό μεταφέρθηκαν χειρογράφως ορισμένοι αριθμοί, οι οποίοι, καθώς φαίνεται, αντιστοιχούν στους βαθμούς που έλαβαν οι υποψήφιοι αυτοί κατά τις δοκιμασίες αυτές. Επιπλέον, στο μέσο της σελίδας αναγράφονται οι χειρόγραφες ενδείξεις «checked» και «ok». Ορισμένοι από τους αριθμούς αυτούς είναι σκιασμένοι με κίτρινο χρώμα. Τέλος, στην περίπτωση τριών από τους εν λόγω πέντε υποψηφίους, η δεύτερη στήλη του πίνακα, η οποία επιγράφεται «Comments», περιέχει το γράμμα «F», το οποίο έχει σημειωθεί χειρογράφως με κίτρινο φωσφορίζοντα μαρκαδόρο.
- 100 Εντούτοις, η δεύτερη σελίδα του παραρτήματος F.9 της από 28 Φεβρουαρίου 2020 απάντησης του EUIPO αφορά την αξιολόγηση των ικανοτήτων των υποψηφίων, όπως αναγνώρισε το EUIPO κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, και όχι εκείνη των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Επομένως, το έγγραφο αυτό δεν αποδεικνύει την ύπαρξη ανταλλαγής απόψεων μεταξύ του προέδρου και της αντιπροέδρου της εξεταστικής επιτροπής σχετικά με τον συντονισμό των μεθόδων εργασίας των μελών της εξεταστικής επιτροπής, ακόμη δε λιγότερο τον προβαλλόμενο ως καθημερινό χαρακτήρα των ανταλλαγών αυτών.
- 101 Εξάλλου, από κανένα στοιχείο δεν αποδεικνύεται η επιρροή που ενδεχομένως άσκησαν οι επίμαχες συζητήσεις. Ειδικότερα, το EUIPO δεν παρείχε καμιά εξήγηση σχετικά με τη διαβίβαση των αποτελεσμάτων των συζητήσεων αυτών στις διάφορες επιτροπές αξιολόγησης και με την εφαρμογή τους από αυτές.
- 102 Δεύτερον, το EUIPO υποστηρίζει ότι η απόφαση ADM-16-60, της 23ης Νοεμβρίου 2016, με την οποία διορίστηκε η εξεταστική επιτροπή, και οι τέσσερις μεταγενέστερες αποφάσεις που την τροποποίησαν είχαν αναθέσει ειδικώς στην αντιπρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής να εξασφαλίσει την εναρμόνιση των κριτηρίων και των μεθόδων εργασίας στο πλαίσιο του διαγωνισμού.
- 103 Εντούτοις, διαπιστώνεται ότι η αντιπρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής απουσίασε από πολλές συσκέψεις που προηγήθηκαν ή ακολούθησαν τις δοκιμασίες του κέντρου αξιολόγησης, ενώ οι συσκέψεις αυτές αποτελούσαν, κατά το EUIPO, ένα βασικό στάδιο της διαδικασίας, το οποίο αποσκοπούσε στη διασφάλιση της ισότητας μεταξύ των υποψηφίων, της συνεπούς βαθμολόγησης και της αντικειμενικής αξιολόγησης.
- 104 Επομένως, σύμφωνα με τα φύλλα παρουσίας που προσκομίσθηκαν ως παράρτημα F.4 της από 28 Φεβρουαρίου 2020 απάντησης του EUIPO, η αντιπρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής ήταν παρούσα σε 12 μόνον από τις 19 συσκέψεις που προηγήθηκαν των δοκιμασιών του κέντρου αξιολόγησης και, επομένως, απουσίαζε από επτά από αυτές, ήτοι από περισσότερο από το ένα τρίτο των συσκέψεων αυτών, ήταν πιθανότατα καθοριστικές προκειμένου να εξασφαλιστεί η εναρμόνιση των

μεθόδων εργασίας κατά τη διάρκεια των δοκιμασιών που επρόκειτο να ακολουθήσουν και να προετοιμαστούν σχετικώς τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, τομείς οι οποίοι ενέπιπταν στα βασικά καθήκοντα της αντιπροέδρου.

- 105 Όσον αφορά τις επτά συσκέψεις που διεξήχθησαν μετά τις δοκιμασίες του κέντρου αξιολόγησης, σύμφωνα με τα πρακτικά των συσκέψεων αυτών, η αντιπρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής ήταν παρούσα σε πέντε από αυτές. Αντιθέτως, απουσίασε από τη σύσκεψη της 21ης Νοεμβρίου 2017, κατά τη διάρκεια της οποίας συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, τα έγγραφα που παρέσχον διάφοροι υποψήφιοι προς απόδειξη της επαγγελματικής τους πείρας στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, απουσίασε από την τελευταία σύσκεψη της εξεταστικής επιτροπής, την 1η Φεβρουαρίου 2018, κατά τη διάρκεια της οποίας η εξεταστική επιτροπή αποφάσισε να απορρίψει τα 35 αιτήματα επανεξέτασης που είχαν υποβληθεί μετά τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού. Τα ζητήματα αυτά όμως απαιτούσαν ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι αποφάσεις της εξεταστικής επιτροπής ήταν αποτέλεσμα της εφαρμογής εναρμονισμένης μεθοδολογίας και εναρμονισμένων κριτηρίων.
- 106 Τέλος, δεδομένου ότι το EUIPO δεν κοινοποίησε καμιά πληροφορία σχετικά με τους συμμετέχοντες στις εβδομαδιαίες συσκέψεις των οποίων έγινε επίκληση (βλ. σκέψεις 78 και 80 ανωτέρω), το Γενικό Δικαστήριο αδυνατεί να εξακριβώσει αν ο πρόεδρος ή η αντιπρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής ήταν παρόντες καθ' όλη τη διάρκεια των εν λόγω συσκέψεων ή σε μέρος αυτών.

4) Η εκπόνηση μελετών και αναλύσεων

- 107 Στο παράρτημα F.9 της από 28 Φεβρουαρίου 2020 απάντησής του, το EUIPO προσκόμισε έγγραφο δύο σελίδων το οποίο αφορούσε μελέτες και αναλύσεις που είχαν πραγματοποιηθεί προκειμένου να επαληθευθεί η συνέπεια μεταξύ των βαθμολογιών.
- 108 Το EUIPO εξήγησε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι η πρώτη σελίδα του επίμαχου εγγράφου, η οποία επιγράφεται «Assessor check list (for JSI, CBI, OP)», περιείχε τον κατάλογο των στοιχείων που αφορούν τη συμπεριφορά των μελών της εξεταστικής επιτροπής κατά τις συνεντεύξεις τα οποία έλεγχαν ο πρόεδρος και η αντιπρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής κατά τα πρώτα λεπτά της παρουσίας τους σε αυτές και ότι ο έλεγχος αυτός είχε ως σκοπό να περιορίσει τις προαναφερθείσες γνωστικές προκαταλήψεις (βλ. σκέψεις 68 και 70 ανωτέρω).
- 109 Όπως προαναφέρθηκε στη σκέψη 100, η δεύτερη σελίδα του επίμαχου εγγράφου αφορά την αξιολόγηση των ικανοτήτων των υποψηφίων και όχι εκείνη των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μελέτη ή ανάλυση βάσει της οποίας μπορεί να επαληθευθεί η συνέπεια μεταξύ των βαθμολογιών που έδωσαν τα εν λόγω μέλη.
- 110 Ως εκ τούτου, μόνον η πρώτη σελίδα του επίμαχου εγγράφου είναι κρίσιμη προκειμένου να αποδειχθεί ότι ο πρόεδρος και η αντιπρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής πραγματοποίησαν μελέτες και αναλύσεις. Πρόκειται, όμως, για ένα κενό έγγραφο, το οποίο δεν παρέχει αφ' εαυτού τη δυνατότητα να εξακριβωθεί ούτε ο αριθμός των εν λόγω μελετών και αναλύσεων ούτε αν τέτοιες μελέτες και αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν για κάθε μέλος της εξεταστικής επιτροπής στο πλαίσιο κάθε συνέντευξης.
- 111 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το EUIPO δεν απέδειξε την ύπαρξη επαρκών συντονιστικών μέτρων, κατά την έννοια της απόφασης της 12ης Φεβρουαρίου 2014, De Mendoza Asensi κατά Επιτροπής (F-127/11, EU:F:2014:14, σκέψεις 67 και 71 έως 73), τα οποία θα μπορούσαν να διασφαλίσουν ότι η διαδικασία επιλογής στηρίχθηκε στην ίση μεταχείριση και στη συνεπή και αντικειμενική αξιολόγηση των υποψηφίων.

- 112 Επομένως, η αιτίαση με την οποία προβάλλεται κατ' ουσίαν παράβαση του κανόνα περί σταθερότητας της σύνθεσης της εξεταστικής επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτή.
- 113 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, λαμβανομένης υπόψη της σπουδαιότητας των αρχών της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων, της συνεπούς βαθμολόγησης και της αντικειμενικής αξιολόγησης, το γεγονός ότι η εξεταστική επιτροπή δεν τήρησε τον κανόνα περί σταθερότητας της σύνθεσής της συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου η οποία επισύρει την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης (πρβλ. απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2004, Vonier κατά Επιτροπής, T-165/03, EU:T:2004:331, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), παρέλκει δε η εξέταση των λοιπών αιτιάσεων που προβλήθηκαν προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως, καθώς και η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως που προέβαλε ο προσφεύγων.

B. Επί του αιτήματος αποζημίωσης

- 114 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι υπέστη «ηθική βλάβη και μη υλική ζημία», η οποία προκλήθηκε από την παράνομη συμπεριφορά της εξεταστικής επιτροπής και του EUIPO. Η ζημία αυτή συνίσταται στο γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση τον περιήγαγε σε κατάσταση μόνιμης ανασφάλειας τουλάχιστον από 1ης Δεκεμβρίου 2017, γεγονός που αποτέλεσε έκτοτε διαρκή πηγή ανησυχίας και επηρέασε αρνητικά τη μελλοντική σταδιοδρομία του στο EUIPO. Επίσης, η εν λόγω απόφαση έθεσε εν αμφιβόλω τις ικανότητες και τις δεξιότητές του, έρχεται σε αντίθεση με τις εύλογες προσδοκίες του και του δημιούργησε μεγάλη ένταση.
- 115 Το EUIPO αντιτάσσεται στο αίτημα αυτό.
- 116 Κατά πάγια νομολογία, η θεμελίωση της ευθύνης της Ένωσης προϋποθέτει τη συνδρομή τριών προϋποθέσεων, ήτοι του παράνομου χαρακτήρα της συμπεριφοράς που προσάπτεται στα θεσμικά ή άλλα όργανα ή οργανισμούς, του πραγματικού και βέβαιου χαρακτήρα της προσβαλλόμενης ζημίας και της ύπαρξης αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της προσαπτόμενης παράνομης συμπεριφοράς και της ζημίας αυτής (αποφάσεις της 21ης Φεβρουαρίου 2008, Επιτροπή κατά Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, σκέψεις 52 και 54, της 12ης Μαρτίου 2008, Giannini κατά Επιτροπής, T-100/04, EU:T:2008:68, σκέψη 327, και της 29ης Νοεμβρίου 2018, Di Bernardo κατά Επιτροπής, T-811/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:859, σκέψη 60).
- 117 Οι τρεις αυτές προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς, με αποτέλεσμα η έλλειψη της μιας απ' αυτές να αρκεί για την απόρριψη του αιτήματος αποζημίωσης (πρβλ. αποφάσεις της 9ης Σεπτεμβρίου 1999, Lucaccioni κατά Επιτροπής, C-257/98 P, EU:C:1999:402, σκέψη 14, της 10ης Νοεμβρίου 2004, Vonier κατά Επιτροπής, T-165/03, EU:T:2004:331, σκέψη 78, και της 29ης Νοεμβρίου 2018, Di Bernardo κατά Επιτροπής, T-811/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:859, σκέψη 60).
- 118 Εν προκειμένω, ο προσφεύγων απέδειξε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν παράνομη και, επομένως, πληρούται η πρώτη προϋπόθεση.
- 119 Ωστόσο, ακόμη και αν υποθεθεί ότι η ηθική βλάβη και ο αιτιώδης σύνδεσμος μπορούν να θεωρηθούν αποδεδειγμένα, δεδομένου ότι ο προσφεύγων ούτε ισχυρίστηκε ούτε, πολλώ μάλλον, απέδειξε ότι υπέστη ηθική βλάβη η οποία είναι δυνατόν να διαχωριστεί από την παρανομία που δικαιολογεί την ακύρωση και δεν είναι δυνατόν να ικανοποιηθεί πλήρως με την ακύρωση αυτή, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης που πάσχει την εν λόγω παρανομία συνιστά αφ' εαυτής πρόσφορη και επαρκή, καταρχήν, ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που η απόφαση αυτή ενδέχεται να προκάλεσε (πρβλ. απόφαση της 6ης Ιουνίου 2006, Girardot κατά Επιτροπής, T-10/02, EU:T:2006:148, σκέψη 131).

- 120 Όσον αφορά τη μη υλική ζημία, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, προκειμένου να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 76, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας, το δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση ζημίας που φέρεται να προκλήθηκε από θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό της Ένωσης πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό της συμπεριφοράς την οποία ο ενάγων προσάπτει στο εν λόγω θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς και τον προσδιορισμό του είδους και της εκτάσεως της ζημίας αυτής (βλ. απόφαση της 20ής Ιουλίου 2017, ADR Center κατά Επιτροπής, T-644/14, EU:T:2017:533, σκέψεις 65 και 66 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 121 Από τα στοιχεία που προβάλλει ο προσφεύγων, όμως, δεν προκύπτει ο λόγος για τον οποίον ο ενάγων επιθυμεί να επικαλεστεί την ύπαρξη «μη υλικής» ζημίας αυτοτελούς προς την προβαλλόμενη ηθική βλάβη. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι συντρέχει τέτοια περίπτωση, ο προσφεύγων δεν προσκομίζει στοιχεία που να αποδεικνύουν την ύπαρξη ή την έκταση μιας τέτοιας ζημίας.
- 122 Επομένως, δεν μπορεί να κριθεί ότι πληρούται εν προκειμένω η δεύτερη προϋπόθεση που πρέπει να ισχύει για την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης.
- 123 Συνεπώς, το αίτημα αποζημίωσης πρέπει να απορριφθεί.
- 124 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή κατά το μέρος με το οποίο ζητείται η ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης και να απορριφθεί κατά τα λοιπά.

IV. Επί των δικαστικών εξόδων

- 125 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 126 Δεδομένου ότι το EUIPO ηττήθηκε ως προς το ουσιώδες μέρος των αιτημάτων του, πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά του, καθώς και τα έξοδα του προσφεύγοντος-ενάγοντος, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του τελευταίου.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση της 7ης Μαρτίου 2018 με την οποία η εξεταστική επιτροπή του γενικού διαγωνισμού EUIPO/AD/01/17 αρνήθηκε, κατόπιν επανεξέτασης, να εγγράψει τον Lars Helbert στον εφεδρικό πίνακα που καταρτίστηκε για την πρόσληψη διοικητικών υπαλλήλων βαθμού AD 6 στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας.
- 2) Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή κατά τα λοιπά.
- 3) Καταδικάζει το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) στα δικαστικά έξοδα.

Gervasoni

Nihoul

Martín y Pérez de Nanclares

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Ιανουαρίου 2021.

(υπογραφές)